

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ СУД У
БЕОГРАДУ
Гж 224/22
30.5.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Татјане Лемајић, председника већа, Марије Бошковић и Слободана Керановића, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Предраг Савић, адвокат из Београда, ул. Албанске споменице бр. 1, против тужене ББ из..., ради дуга, одлучујући о жалби тужиле изјављеној против пресуде Првог основног суда у Београду П 9633/19 од 12.7.2021. године, у седици већа одржаној дана 30.5.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Првог основног суда у Београду П 9633/19 од 12.7.2021. године у ставу првом изреке тако што се **УСВАЈА** тужбени захтев тужиле којим је тражила да се обавезе тужена да јој на име дуга исплати износ од 40.000,00 евра са каматом по стопи коју Централна европска банка прописује за евро почев од 15.4.2013. године до исплате, све у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате, у року од 15 дана од дана пријема писменог отправака пресуде.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ решење о трошковима парничног поступка, садржано у ставу другом изреке пресуде Првог основног суда у Београду П 9633/19 од 12.7.2021. године, тако што се **ОБАВЕЗУЈЕ** тужена да тужили накнади трошкове парничног поступка у износу од 502.131,31 динара, са законском затезном каматом почев од извршности пресуде до исплате, у року од 15 дана од дана пријема писменог отправака пресуде.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужена да тужили накнади трошкове другостепеног поступка у износу од 186.908,04 динара, у року од 15 дана од дана пријема писменог отправака пресуде.

Образложење

Побијаном пресудом, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиле у преосталом делу којим је тражила да се обавезе тужена да тужили на име дуга исплати још износ од 40.000,00 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате са каматом по стопи ЕЦБ од 15.4.2013. године до исплате у динарској противвредности на дан исплате. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да тужили на име трошкова парничног поступка исплати износ од 220.914,00 динара,

са законском затезном каматом од дана извршности одлуке до исплате.

Против наведене пресуде жалбу је благовремено изјавила тужилца побијајући је у целости због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права. Трошкове другостепеног поступка је опредељено тражила.

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу члана 386 и 402 Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр.72/11 са каснијим изменама и допунама), Апелациони суд је оценио да је жалба тужилце основана.

У спроведеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачке 1 до 3, 5, 7 и 9 ЗПП на које другостепени суд пази по службеној дужности. Супротно жалбеним наводима тужене побијана пресуда није захваћена ни битном повредом поступка из члана 374 став 2 тачка 12 Закона о парничном поступку с обзиром да изрека пресуде не противречи разлозима пресуде а разлози о битним чињеницама су јасни те се правилност чињеничног утврђења и примена материјалног права са сигурношћу може испитати.

Према утврђеном чињеничном стању, између тужилце као купца и тужене, као продавца, закључен је Уговор о продаји непокретности у изградњи, оверен пред Првим основним судом у Београду Ов.бр. 74369/11 од 24.05.2011. године. Чланом 1 Уговора продавац, инвеститор надоградње стамбеног објекта у ..., продаје купцу двособан стан бр. 33 за укупну цену од 20.300 евра. Чланом 3 Уговора прописано је да је цена непокретности коначна и фиксна и обухвате све поменуте и непоменуте трошкове продавца. Чланом 4 продавац се обавезао да у року од четири месеца од дана потписивања уговора уведе купца у непокретност описану у члану 2, а да евентуално кашњење плаћа 350 евра по месецу закашњења. Чланом 5 уговорне стране су сагласно констатовале да је купац даном потписивања овог уговора исплатио продавцу 20.300 евра на име уговорене купопродајне цене. Тужилца је износ од 5.000 евра, уз присуство оца лично предала туженој док је остатак новца, сукцесивно и без признаница исплатио отац тужилце.

Тужена је 16.3.2013. године пред сведоком ВВ потписала изјаву из које произлази да с обзиром да се касни са почетком извођења радова на објекту у..., који је предмет купопродајног уговора између парничних странака, тужена као инвеститор ће почетак радова започети до 15.4.2013. године, а уколико не започне радове до неведеног рока, обавезује се да врати износ од 45.000 евра. Тужена стан није добила јер није изграђен у року, а износ који је исплатила туженој није враћен.

На основу овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је применом материјалног права, члана 17 Закона о облигационим односима и члана 231 став 2 ЗПП одбио тужбени захтев тужилце налазећи да је износ преко 5.000 евра до уговорених 20.300 евра, што је према уговору била фиксна цена стана у изградњи, туженој сукцесивно исплатио тужилцин отац који није уговорна страна, а ни парнична странка. Тужилца није доказала да јој тужена дугује потраживани износ, а током поступка тужена није могла бити саслушана имајући у виду да се није одазивала на позиве суде нити се изјаснила о тужби.

Међутим, по оцени овог суда, првостепени суд је на правилно и потпуно утврђено чињенично стање погрешно применио материјално право када је закључио да тужила није доказала да јој тужена дугује износ од још 40.000 евра те да није активно легитимисана да исти потражује.

Из изведених доказа неспорно произлази да су тужила као купац и тужена као продавац закључиле Уговор о продаји непокретности у изградњи, оверен 24.5.2011. године, којим је тужена као инвеститор преузела обавезу да догради и преда у својину тужили стан бр. 33 у објекту у Ул. ..., у року од четири месеца, по цени од 20.300 евра. Уговором је изричито наведено да је тужила у моменту закључења уговора у целости исплатила уговорену цену, што је тужена потврдила својеручним потписом. Стога је без утицаја ко је физички извршио уплату остатка новца преко износа од 5.000 евра до укупне купопродајне цене јер из садржине предметног уговора произлази да је купопродајна цена исплаћена у целости те да је тужила своју уговорну обавезу извршила.

Поред тога, из изјаве коју је тужена својеручно потписала 16.3.2013. године, недвосмислено произлази да је, у својству инвеститора радова на објекту у ..., признала кашњење у почетку извођења радова и преузела обавезу да ће, уколико радови не започну до 15.4.2013. године вратити износ од 45.000 евра. Наведена изјава је дата у писаној форми, пред сведоком, са јасно исказаном намером да произведе правно дејство те представља једнострану изјаву воље којом тужена преузима конкретну новчану обавезу, условљену неизвршењем претходно преузете уговорне обавезе у остављеном року. Из њене садржине јасно произлази да се односи управо на предметни уговор који је тужила закључила са туженом с обзиром на то да се у изјави изричито наводи предметни објекат и радови који ће на њему бити изведени.

Како тужена није извршила своју обавезу, она је сходно начелима савесности и поштења, једнаке вредности давања и дужности испуњења обавеза у смислу чланова 12, 15, 17 и 262 ЗОО дужна да изврши обавезу коју је својом слободно израженом вољом преузела. Наиме, тужена је давањем писмене изјаве, пред сведоком, на јасан и несумњив начин изразила своју намеру да се, у случају да до 15.4.2013. године не започне са радовима на предметном објекту, обавезује да тужили врати износ од 45.000 евра. Стога та њена изјава воље представља каузалну правну радњу једне стране облигационог односа. При том, тужена у току поступка није оспаравала садржину дате изјаве, нити чињеницу да свој део обавезе није извршила, па је сходно одредби члана 17 у вези члана 10 ЗОО дужна да свој део обавезе изврши.

По оцени овог суда, тужена је активно легитимисана да потражује износ на име остатка купопродајне цене, при чему тај износ укључује и уговорене пенале у висини од 350 евра месечно због кашњења у исплати. Потраживање тужене је одређено на основу уговорног односа странака, а његов износ није споран у поступку имајући у виду да из изјаве тужене од 16.3.2013. године јасно произлази да ће тужена у случају неиспуњења обавезе из изјаве од 16.3.2013. године вратити укупан износ од 45.000 евра, што представља основ и висину обавезе тужене према тужили. Иако тужила има право на затезну камату по стопи предвиђеној Законом о затезној камати ("Службени гласник РС", бр. 119/12, који је ступио на снагу 25.12.2012. године), која је виша од

каматне стопе Централне европске банке за евро, камата је досуђена по стопи Централне европске банке за евро, према постављеном захтеву тужиле, почев од 15.4.2013. године имајући у виду да је тужена у датој изјави тај датум означила као нови рок испуњења обавезе, што је тужилца прихватила па је обавеза доспела на тај дан. Камата је тужилци досуђена у динарској противвредности према средњем курсу НБС за евро на дан исплате, у складу са одредбом члана 395 ЗОО, будући да се испуњење новчане обавезе у иностраној валути може тражити у домаћем новцу према курсу у време испуњења обавезе.

Имајући у виду наведено Апелациони суд је преиначио одлуку првостепеног суда и усвојио тужбени захтев тужиле те донео одлуку као у ставу првом изреке ове пресуде, на основу одредбе члана 394 тачка 4 ЗПП.

Истовремено је, на основу одредбе члана 401 тачка 3 у вези одредбе члана 153, 154 и 165 став 2 ЗПП преиначена и одлука о трошковима парничног поступка и одлучено као у ставу другом изреке ове пресуде, имајући у виду вредност предмета спора и успех тужиле у спору. Досуђени трошкови обухватају издатке тужиле на име ангажовања пуномоћника - адвоката и то: за састав тужбе у износу од 22.500,00 динара, за приступ на седам одржаних рочишта у износу од по 24.000,00 динара, за приступ на четири неодржана рочишта у износу од 12.750,00 динара, на име састава жалбе од 7.2.2019. године износ од 45.000,00 динара као и на име судске таксе на тужбу у износу од 73.723,27 динара и судских такси на првостепену пресуду и жалбу у износу од по 70.954,02 динара, што све укупно износи 502.131,31 динара, сходно важећој Тарифи о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката у Републици Србији ("Службени гласник РС", бр. 37/21) и важећој Таксеној тарифи сходно Закону о судским таксама. На досуђени износ трошкова тужилци припада и право на законску затезну камату од дана извршности пресуде до исплате у смислу члана 277 ЗОО.

С обзиром на успех у жалбеном поступку, тужилци у смислу члана 153 став 1 ЗПП припада и накнада трошкова на име састава жалбе од 19.8.2021. године у износу од 45.000 динара и таксе на жалбу и на другостепену пресуду у износу од по 70.954,02 динара, што све укупно износи 186.908,04 динара сходно важећој Адвокатској и Таксеној тарифи, па је применом одредбе члана 165 став 2 Закона о парничном поступку одлучено као у ставу трећем изреке ове пресуде.

Председник-већа судија
Татјана Лемајић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић